

VERKSAMHETSBERÄTTELSE/KVALITETSREDOVISNING 2006

Enhet: KUNSKAPSKÄLLAN

Rektor: Ulf Peterson

ÅRETS VERKSAMHET

Eleverna på skolans nationella program är organiserade i tjugoen klasser. Lärarna som undervisar i samma program samarbetar i arbetslag bestående av sex-nio lärare. Skolan har en klass i varje årskurs på alla program. En elev avslutade sina studier på vårt försöksprojekt Lärande I Arbetslivet (LIA). Detta läsår har vi sammanlagt fyra elever som är på LIA-utbildning. De har undervisning på en arbetsplats nästan 1/3 av sin undervisningstid. El- och Industriprogrammet genomförs i nära samarbete två stora företag. En stor del av undervisningen genomförs i deras lokaler. Alla elever som går på individuella programmet har under ht06 erbjudits minst fyra dagars skolförlagd utbildning.

VERKSAMHETSMÅTT		BOKSLUT	BOKSLUT	BUDGET	BOKSLUT
ANTAL ELEVER		2004	2005	2006	2006
Byggprogrammet	BP	26	25	24	24
Elprogrammet	EC	23	24	24	24
Hotell & restaurangprogrammet	HR	32	30	32	31
Individuella programmet	IV	37	41	40	39
Industriprogrammet	IP	25	25	24	22
Naturvetenskapsprogrammet	NV	51	55	52	49
Samhällsvetenskapsprogrammet	SP	59	56	56	62
Teknikprogrammet	TE	55	53	58	54
Totalt		308	309	310	305

ÅRETS RESULTAT

EKONOMI	BOKSLUT	BOKSLUT	BUDGET	BOKSLUT
Kkr	2004	2005	2006	2006
Skola	35 009	35 819	36 317	37 109

De interkommunala ersättningarna är den absolut största minusposten under året. Det är svårt att budgetera för en så svåröversäglig post. Förbättrad kvalitet på IV-programmet har fått som resultat att tjugoen elever har gått vidare till nationellt program. De har kommit in på företrädesvis yrkesprogram – i annan kommun eftersom Kunskapskällans program tar in ett begränsat antal elever. Där med har de interkommunala kostnaderna ökat än mer. Kostnader för personal visar också på ett mindre underskott. Planeringen av vilka kurser vi skall prioritera i vårt kursutbud till nästa läsår kommer att ses över och konsekvensbeskrivas. Det utbudet är av avgörande betydelse för vårt resultat för personalbudgeten och förmodligen även för skolans attraktionskraft hos ungdomarna som söker gymnasieskola. Vi har satsat på vår marknadsföring i år för att kunna minska underskottet i de interkommunala ersättningarna till nästa budgetår.

MÅLUPPFYLLELSE

Personal och elever har tillsammans utvärderat verksamheten i respektive program. Det är andra året som elever har representanter med. Vi har inte med elever från alla program ännu. Vi arbetar med att förbättra den representationen till vår uppföljning i juni i år. Skolverket har haft intervjuer med personal och elever. Vi har fått en sammanfattning av det som kom fram vid de tillfällena. All statistik är skolverkets officiella.

HELHETSPERSPEKTIV

Andel elever, i %, som får minst betyget godkänt i kärnämneskurserna.

År	2003	2004	2005	2006	Samtliga kommuner
Sve A	95,7	96,7	98,7	95,4	99,0
Sve B	97,1	96,6	92,3	95,4	95,5
Mat A	100,0	100,0	98,7	95,4	96,2
Eng A	100,0	100,0	96,2	98,4	97,4
Nat A	100,0	100,0	100,0	96,9	95,3
Rel A	94,2	93,3	93,6	98,5	95,0
Sam A	100,0	93,3	97,4	98,5	95,7
Estetisk verks.	100,0	100,0	100,0	95,4	98,3
Karaktärsämne 1	98,6	96,7	97,4	98,5	98,3
Idh A	98,5	94,9	96,1	98,5	95,7
Medelvärde	98,4	97,2	97,0	97,1	96,6

Andelen minst godkända har minskat i sex av tio kärnämnen. Vi är aningen bättre än samtliga kommuner – ett bra betyg. Vi arbetar med förbättringar – se annat avsnitt.

Betygspoäng totalt i genomsnitt			
	Herrljunga	Varuprod. kommuner	Samtliga kommuner
2006	14,3	14,0	14,0
2005	13,6	14	14
2004	13,5	13,8	14
2003	13,9	13,7	13,9

Kunskapskällan har ett högre värde 2006 än de tidigare åren. Förmodligen har det att göra med att våra rutiner för att informera eleverna om att de inte behöver räkna med alla kurser på sin studieplan, har blivit bättre till 2006. Det **kan** vara så att eleverna **i alla år** har legat bättre till jämfört med andra kommuner än vad vårt resultat visat då. Och det är en mycket intressant reflektion med tanke på bilden om våra ungdomars studieresultat. Nästa år vet vi mer om den hypotesen håller.

Antal lärare per 100 elever			
	Herrljunga	Varuprod. kommuner	Samtliga kommuner
2006			
2005	8,1	9,1	8,3
2004	8,6	9,1	8,2
2003	8,9	9,1	9,3

Siffrorna visar på att skolan sedan 2003 organiserats och planerats på ett för varje år mer kostnadseffektivt sätt – då antalet elever varit i stort sett konstant. Statistiken för 2006 är ännu inte klar. Den kommer i april.

Genomströmning - Andel elever, i %, som fått slutbetyg inom fyra år. Nationella program, exkl. Individuella programmet			
	Herrljunga	Varuprod. kommuner	Samtliga kommuner
2006	88	85	82
2005	81	83,8	81,7

2004	91	84,4	80,9
2003	86,4	82,4	79,0

Förutom mellanåret 2005 ligger vi hela tiden klart över jämförbara kommuner och medelvärdet för alla kommuner. Vi är bra på att undervisa, följa upp och ge extra stöd till alla elever så att de går färdigt sin utbildning och inte slutar med kurser kvar som de inte redovisat kunskaper i.

Andel elever i % med grundläggande behörighet till univ. o högskola			
År	Herrljunga	Varuprod. kommuner	Samtliga kommuner
2006	95	90	89
2005	95	91	89
2004	91	90	89
2003	94	90	89

Våra elever har under alla år legat högre än jämförbara kommuner. Vi är bra på att undervisa, följa upp och ge extra stöd till alla elever så att de får minst godkänt betyg på 90 % av sin utbildning (grundläggande behörighet).

Antalet elever på IV-programmet håller sig runt 40 varje år. Andelen elever som kommer från Altorp till IV-programmet minskar från 2003. Men den totala siffran är också beroende av bla följande grupper: De som är kvar sedan tidigare år, inflyttade i kommunen, avbrott från annan kommun och antalet som går över på nationella program. Ett av målen för programmet är att eleverna skall förberedas för att börja på ett nationellt program. Under 2006 började tjugo stycken elever på nationella program efter ett eller två år på IV. Bidragande orsaker är den ökade bemanningen av undervisande personal och utökningen av lokalytan. Innehållet på IV:s verksamhet har också utvecklats till att mer direkt stödja elever till att öka sina meritvärden i sitt grundskolebetyg.

BEDÖMNING AV ELEVERNAS UTVECKLING OCH LÄRANDE

Vi erbjuder alla elever extra schemalagd undervisning i svenska, matematik och engelska. Alla elever får extra stöd om de riskerar att inte få godkänt betyg. Vi integrerar biblioteksverksamheten i vårt arbete med hjälp av föreläsningar av bibliotekarie. Hon är också delaktig i det ämnesintegrerade arbetet med sin kompetens med sina specialkunskaper i t ex källkritik. Alla nya elever introduceras av bibliotekarien i ett biblioteks möjligheter. Vi arbetar med ett utvecklingsprojekt som innebär att förbättra vårt arbete med ämnesintegrerat arbetssätt på alla program. All personal har gjort en analys över vad som behöver förbättras på skolan. En handlingsplan har utformats och ett antal beslutade åtgärder har genomförts under 2006. Åtgärderna har som mål både att öka kvaliteten på undervisningen och förbättra rutiner och funktioner i skolans hela arbete. All pedagogisk personal har deltagit i en två dagars kurs om ämnesintegrerat arbetssätt. Vi har förbättrat vårt arbete med att testa och hjälpa elever som har läs- och skrivsvårigheter. Vi har genomfört en temavecka där alla elever i år 1 och två blandas till arbetsgrupper. De får sedan utföra arbetsuppgifter där samarbete och respekt är viktiga förhållningssätt. Ett av målen är att de skall få uppleva att alla är lika mycket värda och få känna gemenskap med alla på skolan. De som börjar skolan introduceras in i gemenskapen med hjälp av en lekfull introduktionsdag där målet är att lära känna varandra. Vi har bl.a. pga. dessa aktiviteter en lugn skolmiljö där oenigheter bland eleverna oftast löses på ett lugnt sätt. Vi har i stort sett ingen skadegörelse. Eleverna trivs och arbetar engagerat både på lektionerna och på övrig skoltid.

UPPFÖLJNING AV LIKABEHANDLINGSPLANEN

Vi har under året skapat en plan som kommer att användas under 2007. Därefter kommer den att utvärderas.

NÄMNDENS MÅL

Mål: Andelen barn och elever som bedöms ha matematiska kunskaper som ger dem möjlighet att nå målen i år 5 samt lägst betyget godkänt i år 9 och i årskurs 3 på gymnasiet ökar. Vi har haft extra stödlektioner förutom de lektioner som eleven har rätt till enligt lag. Stora mattegrupper har delats upp i två mindre. Vi erbjuder alla elever extra schemalagd undervisning. Vi har dessutom extra stöd i arbetslagen i matematik Vi genomför möten regelbundet där målet bl.a. är att diskutera förbättringar av undervisningen – ämneskonferenser. Det har varit svårt att få elever att gå på stöd då lektionerna inte uppfattas som obligatoriska. Svårt att placera lektionerna där alla elever har möjlighet att komma. Vi skall fortsätta att försöka få rätt elever till stödlektionen samt att schemat fungerar för alla elever särskilt för yrkesprogram. Kan vi erbjuda elever stöd i även Matematik B och C förutom A? Kan vi lägga om mattestödet så att det blir obligatoriskt, Så länge det heter ”stöd” är risken stor att eleverna avstår. Vi behöver utveckla åtgärder för att få alla elever godkända.

Mål: Barn och elever har inflytande över och tar ansvar för sitt lärande. Personalen på skolan har enats om att arbeta mycket med elevinflytande och skrivit in det i vår lokala arbetsplan. Lärare och elever planerar undervisningen tillsammans med utgångspunkt i kursplaner, lokala kursplaner och betygskriterier. Påtagliga exempel är temaveckan där eleverna i en projektgrupp fick planera en veckas undervisning för alla elever i år 1 och 2, helt själva. Kontinuerlig utvärdering av undervisningen genomförs också i alla kurser. Eleverna säger att de är mycket nöjda med det inflytande de har. Vi skall arbeta mer med att utnyttja elevernas omdömen i utvärderingar av alla kurser. Vi skall bli bättre på att hjälpa eleverna att förstå betygskriterier och kursplaner så att de kan få ordentligt inflytande. Planer finns på att arbeta fram en gemensam utvärderingsblankett.

Mål: Elever och personal har en IT-kompetens som är relevant för barns och elevers lärande. Särskilt skall förmågan att söka och värdera information utvecklas. Personalen har fått bredda sin IT kompetens med hjälp av en gemensam datakurs, genomförd av en extern lärare, där innehållet styrts av personalens behov. Vi integrerar undervisning om hur man kan söka och värdera information i våra kurser. Diskussioner och planer görs upp i arbetslagen om hur eleverna ytterligare skall tränas i informationshantering och –värdering.

Mål: Varje elev i gymnasiet har en studieplan. Vi har ett dataprogram där vi registrerar de kurser som eleverna läser och skall läsa. Eleverna får ut denna dokumentation inför utvecklingssamtalet. Alla elever har en studieplan. I stort sett alla lärare har med studieplanen när de genomför utvecklingssamtal med eleverna.

Mål: Barn och elever vistas i en miljö som är trygg, motverkar stress och som ger goda förutsättningar för lärande. Vi har möblerat för lugna studieplatser i biblioteket. Alla nya elever deltar i introduktionsdagar där de lär känna varandra på skolan. Lärarna är tillgängliga för eleverna även utanför lektionstid. Elever från olika program och årskurser blandas på friluftsdagar, språkkurser, individuella val, temaveckor, temadagar osv. Där får de känna en gemenskap där alla kan uppleva att de är lika mycket värda. Många elever medverkar i någon klassöverskridande grupp som t.ex. elevråd, cafégrupp, hälsogrupp, matgrupp, skolkonferens, grön flagg. Eleverna känner sig trygga på skolan. Det syns att de vet varför de är på skolan – för att studera. Elevrådet och andra elevgrupper kan få hjälp av en lärare att styra upp elevmedverkan.

Mål: Eleverna förstår sambandet mellan kost, goda levnadsvanor och förmågan till inlärning. Alla elever får undervisning inom detta område. Det kan utvecklas till en vecka där alla lärare informerar på olika lektioner och inte bara på idrottslektionerna.

UPPFÖLJNING AV FÖRRA ÅRETS ÅTGÄRDER

Vi har utökat det schemalagda stödet i engelska för eleverna. Lärare samverkar mer för att göra undervisningen mer verklighetsnära. Arbetet utvecklas bra. Alla elever som behöver stöd kommer tyvärr inte dit. Vi utvecklar elevernas möjligheter att ha inflytande över sitt lärande med hjälp av bl. a. ämnesintegrerad undervisning. Där planerar och söker eleverna kunskap i större utsträckning än förut. Eleverna uppger att de har stora möjligheter att påverka både informellt på lektioner och formellt via elevråd. Alla mentorer har utvecklingssamtal med ett gemensamt dokument som stöd. Några elever uppger att de inte haft utvecklingssamtal. Vi har fått ytterligare nya datorer enligt utbytesplanen. Personalens datorer har nu bytts ut. Hälsogruppen har stått för en temadag om invandrarfientliga organisationer. Den har medverkat till förbättrad möblering och trivselskapande åtgärder i den del av skolan som eleverna på yrkesprogrammen ofta har undervisning i. Vi utvecklar arbetet med ämnessamverkan i programmen.

ENHETENS MÅL

Miljö. Skolan blev under året certifierad med ”Grönflagg”. Certifieringen utfärdas av Stiftelsen ”Håll Sverige rent”. Grön Flagga är Sveriges största miljöutmärkelse anpassad för skola och förskola. Den gröna flaggan är det synliga beviset på att man i den dagliga verksamheten prioriterar ett handlingsinriktat miljöarbete och verkar för en hållbar utveckling. Elever i år 3 har bildat en miljögrupp som ansvarar för det arbetet och handleds av en av våra lärare.

TEMA-veckan. Under Kunskapskällans TEMA-vecka sker undervisningen i grupper där elever från år 1 och 2 blandas. Ett av målen är att alla skall känna att man är lika mycket värd oavsett vilket program man går. Årets TEMA-vecka handlade om vår miljö

TEMA-dagar. Under året har ett stort antal TEMA-dagar anordnats. De har innehållit bl.a. arbete kring, hälsa, introduktion av nya elever, politiska val och debatter, sexuellt överförbara sjukdomar, relationer/droger, främlingsfientlighet.

Ämnesintegration. Vi har genomfört ett flertal samverkansprojekt där kurser i kärnämnen och karaktärsämnen har arbetat med samma arbetsområde i ett gemensamt undervisningsupplägg – infärgning. Gemensam undervisning med alla årskurser i ett program genomförs också. Vi har arbetat med problembaserat lärande (PBL) i flera program. Dessa projekt har genomförts under t.ex. en heldag i veckan hela ht06, all undervisning under en vecka och på andra sätt. Vi upplever att arbetet med samverkan i form av infärgning fungerar på ett bra sätt. Eleverna trivs också. Arbetet med PBL är på väg att hitta sin form på en del program. På andra är vi på väg att arbeta fram en struktur på organisation och innehåll för ämnesintegrerat arbetssätt.

PERSONAL

ÅA	2005	2006
Gymnasium Summa	25,7	26,1
Pedagogisk examen	25	25
Elever/årsarbetare	12	11,7

I princip är alla lärare behöriga i den kurs de undervisar i. Vi har enstaka lärare som håller på och avslutar sina lärarutbildningar – de är alltså i praktiken utbildade. Enstaka specialkurser ansvarar lärare som enbart har ämneskompetens.

VIKTIGA HÄNDELSER

En elevgrupp fick utmärkelse av Copernicus för sitt arbete med entreprenörskap. Herrljunga kommun stod som arrangör av mässan med Ung Företagsamhet. Kunskapskällan erhölet priser i följande kategorier: 2a pris - Bästa tjänst och 3e pris - Bästa säljare. Ca 100 företag deltog. Samarbetet om miljöarbete på skolor, EU-projektet Comenius 1, mellan skolorna i Skottland, Finland och Lettland fortsätter. Studiebesök med lärare och elever har gjorts i Finland. Personalen på individuella programmet anordnade en konferens där ett stort antal skolor/kommuner deltog. Målet var att utbyta idéer om verksamheten på IV. Skolan har nu en marknadsföringsplan med stöd av en reklambyrå. Vi använder oss av bl. a. en broschyr, ett reklamkort och en hemsida. Kommunfullmäktige beslutade under året att återigen erbjuda alla gymnasieelever avgiftsfria skolmåltider. Vi har byggt en helt ny undervisningssal som i första hand disponeras av elever på IV. Musikskolan har fått tillgång till nya lokaler. Så nu disponerar vår verksamhet ytterligare två större lokaler, en mindre och ett grupprum till undervisning och arbetsplatser till personalen.

UTVECKLING PÅ SIKT

Gymnasiereformen 07 drogs tillbaka av den nya regeringen. Det innebär bl. a att det inte blir den konkurrensen om gymnasieungdomarna som gymnasiesverige planerat för. De flesta bedömare tror dock att en liknande förändring, vad beträffar möjligheten att söka friare mellan skolorna, kommer ganska snart. Vi bemöter den utmaningen genom att: Fortsätta med vårt EU-projekt, med stöd från ESF-rådet, med kompetensutveckling som skall öka kvaliteten på vår undervisning och med förbättringsarbete i organisationen. Arbetet med att erbjuda elever lärande på ett företag - Lärande I Arbetslivet (LIA) - kommer att ytterligare utvecklas tillsammans med Herrljungas företagare. Vi kommer att kunna erbjuda utbildningar som vi inte har på skolan i någon form av "Lärlingsutbildning". Försöksverksamheten med LIA avslutas med detta läsår. Ännu är regeringen inte klar med vad de vill ha istället. Men vi ligger i startgroparna för en utökad verksamhet på det området. Här kan vi utbilda ungdomar som inte går den traditionella vägen. För individen och samhället Herrljunga kommer det att ge positiva resultat.

För att öka attraktionskraften kommer vi att erbjuda ytterligare en inriktning på kursen Specialidrott, nämligen innebandy. Vi ser att det växer upp en generation ungdomar som har innebandy som stort intresse. Vidare ligger vi i startgroparna för att kunna erbjuda en musikinriktning på de studieförberedande programmen.

Kunskapskällan är en attraktiv skola i ögonen på Altorpsskolans elever. Den är byggd för att passa ett modernt undervisningssätt. Lokalerna är mycket tilltalande, det säger både elever och vuxna. Vi har en ung, engagerad och utvecklingsinriktad personal, som brinner för elevernas lärande. Herrljunga har ett genomtänkt och välplanerat samarbete med Vårgårda om gymnasieeleverna. Däremot har vi inte platser på programmen för att ta emot särskilt många av de elever som utgör puckeln i de åldrar som är på väg till gymnasieskolan. Det finns bara lediga platser på de studieförberedande programmen samt vårt specialutformade Teknikprogram. Statistiken visar att drygt en tredjedel av grundskoleeleverna antas till studieförberedande program. Resten söker yrkesförberedande utbildningar. Större delen av den puckel som är på väg till gymnasieskolan kommer alltså att söka yrkesförberedande program. Konsekvensen är lätt att se, de interkommunala kostnaderna riskerar att skena iväg.